T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/119
KARAR NO : 2016/163
KARAR TR : 14.03.2016

ÖZET: Davacının oğlunun askerlik hizmetini yerine getirirken, Devlet Hastanesindeki teşhis ve tedavisinde hizmet kusuru işlenerek ölümüne sebebiyet verildiğinden bahisle, uğranıldığı öne sürülen manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın GENEL İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.T.
Vekili : Av. H.T.
Davalılar : Adli Yargıda
1-B.D.
2-Sağlık Bakanlığı
Vekili : Av. B.Ö.
İdari ve Askeri Yargıda
Sağlık Bakanlığı

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin oğlu Hüseyin Murat Taş'ın 10.08.2008 tarihinde askerlik görevini ifa ettiği sırada rahatsızlığı nedeniyle Başkale Devlet Hastanesine sevk edildiğini, doktor tarafından kendisine gastrit tanısı konularak ilaç yazıldığını, birkaç gün sonra tekrar rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldığını, buradan sevk edildiği Van Askeri Hastanesine götürülürken yolda hayatını kaybettiğini, somut olayda doktorun hatalı davrandığını, yanlış tanı konulduğunu, müvekkilinin ölen oğlunun desteğinden yoksun kaldığını belirterek 5.000,00 TL maddi ve 30.000,00 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 16. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 6.6.2012 gün ve E:2012/13, K:2012/234 sayı ile, davalı Bülent Doğan'ın Sağlık Bakanlığına bağlı olan bir hastanede görevli olduğu, görevi gereği hastası olan davacıya tıbbi müdahale yaptığı sırada doğduğu iddia edilen kusuruna dayanılarak davanın açıldığı, oysa davanın doğrudan Sağlık Bakanlığına yöneltilmesinin gerektiği anlaşıldığından davalı Bülent Doğan hakkındaki davanın husumet yönünden ve usulden reddine, davacının davalı Sağlık Bakanlığı hakkındaki davasını idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan zararının giderilmesi istemiyle açtığı, uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-b maddesinde yer alan " İdari eylem ve işlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları " kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği, davaya bakmakla İdari Yargı yerinin görevli olduğu, mahkemelerinin görevsizliğine, davalı Sağlık Bakanlığı hakkındaki davanın idare mahkemesinde görülmesi gerektiği, mahkemelerinin davaya bakmakla görevli olmadığı anlaşıldığından, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı olaydan dolayı 30.000,00 TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı Sağlık Bakanlığından tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 12. İdare Mahkemesi: 28.2.2013 gün ve E:2013/265, K:2013/424 sayı ile, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Tam Yargı Davalarında Yetki" başlığını taşıyan 36. maddesinin (b) bendinde; zarar, bayındırlık ve ulaştırma gibi bir hizmetten veya idarenin herhangi eyleminden doğmuş ise, hizmetin görüldüğü veya eylemin yapıldığı yer idare mahkemesinin yetkili olduğu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi hükmü uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Van İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

VAN 3. İDARE MAHKEMESİ: 12.6.2015 gün ve E:2013/860, K:2015/759 sayı ile, olayda Anayasa'nın 157. ve 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddelerinde öngörülen, idari eylemin asker kişiyi ilgilendirmesi ve askeri hizmete ilişkin bulunması koşulları birlikte gerçekleştiğinden, davanın görüm ve çözümünün Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevine girdiği gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1 -a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu sefer aynı istemle askeri yargı yerinde dava açmıştır.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ İKİNCİ DAİRESİ: 8.10.2015 gün ve E:2015/1521, K:2015/1880 sayı ile, davacının 1602 sayılı Kanunun 20'nci maddesi kapsamında asker kişi olduğu, dava konusu zararının da devlet hastanesindeki tıbbi tedavide ihmal, gecikme veya hata sonucu oluşup oluşmadığının tıp ilminin verileri doğrultusunda ortaya konulacağı, bu haliyle söz konusu uyuşmazlığın çözümünde askerlik hizmetinin gereklerinin bir önemi olmadığı, dolayısıyla zararı oluşturan eylemin askeri hizmete ilişkin olmadığı, bu itibarla davanın görev ve çözüm yönünden AYİM'in görevli olmadığı ve bu nedenle görevsizlik kararı verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna varıldığı gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili adli, idari ve askeri yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğu öne sürülen

olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.03.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde, idari, askeri ve adli yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, idari yargı dosyasının kesinleşme şerhli adli yargı kararı ile birlikte son görevsizlik kararını veren mahkemece, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve manevi zararın tazminine ilişkin Sağlık Bakanlığına karşı açılan davada, usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığı esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

I-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde genel idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ve Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in sözlü açıklamaları ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN, Danıştay Savcısı Yakup BAL ile AYİM Savcısı Oğuz PÜRTAŞ'ın davada genel idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının oğlu olan Hüseyin Murat Taş'ın askerlik hizmetini yerine getirirken, Van-Başkale Devlet Hastanesindeki teşhis ve tedavisinde hizmet kusuru işlenerek ölümüne sebebiyet verildiğinden bahisle, uğranıldığı öne sürülen manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı hükmüne, geçici 1. maddesinde ise, bu Kanunun yargı yolu ve göreve ilişkin hükümlerinin, Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki tarihte açılmış olan davalarda uygulanmayacağı hükmüne yer verilmiş, bu Kanunun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin iptali amacıyla açılan davada, Anayasa Mahkemesi, 16.2.2012 tarih ve E:2011/35, K:2012/23 sayılı kararıyla: dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddi zararlar ile buna bağlı manevi zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddi ve manevi zararların tazmini konusunun kapsama alındığı ve bu tazminat davalarına bakma görevinin asliye hukuk mahkemelerine verildiği; buna göre, aynı idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararların kapsama alınmadığı; sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davalarının idari yargıda görülmeye devam edeceği; bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idari yargıda bir bölümünün adli yargıda görülmesinin yargılamanın bütünlüğünü bozacağı; ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşabileceği; esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramlarının, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlar olduğu; idare hukukunda, idarenin hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakarlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesinin mümkün olduğu; özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk hallerinin ise belirli konular için düzenlendiği ve sınırlı olduğu; idarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği; bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi, aynı idari eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğunun söylenemeyeceği gerekçesiyle iptaline karar vermiştir.

Davacı vekilince, müvekkillerinin zararının, kamu idaresi olan Sağlık Bakanlığına bağlı hastanede görev yapan sağlık çalışanlarının sağlık hizmetini gereği gibi yürütmediğinden kaynaklandığı; dolayısıyla, idarenin doğan zarardan hizmet kusuru ilkesi uyarınca sorumluluğunun bulunduğu ileri sürülmüştür.

Bu duruma göre, hastanenin kamu hizmetini yürüttüğü sırada kişilere verdiği zararın tazmini istemiyle açılan bu davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde genel idari yargı yerleri görevlidir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü genel idari yargı yerinin görevine girdiğinden Van 3. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde GENEL İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Van 3. İdare Mahkemesinin 12.6.2015 gün ve E:2013/860, K:2015/759 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 14.03.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN